

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-12-07
Besvaras senast
2018-01-16

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2017/18:266 Fossilfria AP-fonder

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga. Sverige har antagit ett klimatpolitiskt ramverk och en klimatlag med relativt högt ställda målsättningar. Regeringen har också som ambition att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Vänsterpartiet välkomnar detta, även om vi i vissa delar hade velat se högre ambitionsnivåer.

För att lyckas hålla jordens temperaturökning väl under två grader, helst under 1,5 grader, måste genomgripande samhällsförändringar göras inom en rad områden. Det är exempelvis helt avgörande att se till att de globala kapitalflödena flyttas från smutsiga fossila projekt, som förvärrar klimatförändringen, till långsiktigt hållbara investeringar. Detta är också något som Sverige och världens länder har förbundit sig till genom Parisavtalet. Enligt artikel 2.1.C i klimatavtalet från Paris 2015 har Sverige förbundit sig att göra finansiella flöden förenliga med en väg mot låga växthusgasutsläpp och en klimatomfattigt hållbar utveckling.

Klimatförändringarna känner inga nationsgränser. Kol som bryts i Kina såväl som oljesand som utvinns i Kanada påverkar även i förlängningen oss i Sverige. Om inte övriga världen ställer om från ett fossilberoende samhälle kommer kostnaderna i Sverige för att nå klimatmålen att bli högre. Allt hänger ihop. Därför är det anmärkningsvärt att vi, via våra gemensamma pensionsfonder, de så kallade AP-fonderna, äger fossila reserver som motsvarar potentiella utsläpp tio gånger större än hela Sveriges årliga koldioxidutsläpp, enligt en beräkning gjord av WWF 2015. Häromveckan kom också en ny beräkning av Greenpeace som visar att Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna investerar 13 miljarder kronor i 43 av de 100 största utsläpparna i världen av fossilbolagen.

Medan vi i Sverige sätter klimatmål på hemmaplan investerar samtidigt våra statliga pensionsfonder i det som motverkar just möjligheten att uppnå målen. Det är inte rimligt.

Regeringen, med stöd av de borgerliga partierna, lade i juli 2017 fram förslag om ändrade placeringsregler för Första–Fjärde AP-fonderna bland annat med syfte att få mer hållbara placeringar. Det är ett välkommet initiativ, men förslaget som det ser ut nu riskerar att inte leda till någon större förändring. Enligt förslaget ska målet om hög avkastning fortsatt vara överordnat klimat-,

miljö- och andra hållbarhetsaspekter. Det innebär att det är upp till fonderna själva att bestämma om de vill fortsätta att investera i klimatskadlig verksamhet. Enligt Finansdepartementets promemoria konstateras också att det inte är möjligt att bedöma i vilken utsträckning förslagen leder till att AP-fondernas förvaltning främjar en hållbar utveckling. I promemorian nämns inte Parisavtalet över huvud taget. Trots detta yttrade klimatminister Isabella Lövin på klimattoppmötet COP 23 nyligen att förslaget var i linje med Parisavtalet. Liknande uttalanden har fällts av finansmarknadsminister Per Bolund.

Regeringen försöker frammana en bild av att de nya regelförslagen kommer att leda till att fonderna lever upp till hållbarhetsmål och Parisavtalet. Den tolkningen gör få andra – vare sig miljöorganisationerna eller AP-fonderna själva (enligt deras remissvar). Det kan inte vara i linje med vare sig klimatmål eller andra internationella åtaganden att våra AP-fonder pumpar in miljarder i fossilbovar.

Jag vill därför fråga statsrådet Per Bolund:

1. Anser statsrådet att förslaget till de ändrade placeringsreglerna för AP-fonderna är i linje med Parisavtalet och svenska miljö- och klimatmål?
2. Tänker statsrådet verka för att AP-fondernas investeringar lever upp till Parisavtalet och inte bidrar till klimatskadlig verksamhet?
3. Avser statsrådet i övrigt att vidta några åtgärder för att svensk finanssektor i stort ska bli fossilfri?

.....
Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders